

Scenariusz projektu edukacyjnego

„SZACHOWA BITWA”

Scenariusz dla klas II/III

Czas realizacji projektu- 10 x 45 minut

Opracowała: Anna Mrozińska

CEL GŁÓWNY

- Uczeń zna motyw taktyczny: „podwójne uderzenie” (widelki), szach z odsłony, podwójny szach, „rozeń”, związanie.

CEL OPERACYJNY

- Uczeń rozwiązuje samodzielnie i poprawnie zadania szachowe prowadzące do zdobycia przewagi materialnej lub szacha-mata w odpowiednich diagramach na Kartach Pracy.

METODY

- wyjaśnienie,
- pokaz,
- ćwiczenia praktyczne.

FORMY NAUCZANIA

- praca indywidualna,
- praca zbiorowa.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE

- szachownica demonstracyjna (lub interaktywna),
- podręcznik „Gramy w szachy” część 2 M. Zielińskiej,
- gra komputerowa CHESSMASTER,
- Karty Pracy

PRZEBIEG LEKCJI

1. Sprawy organizacyjne: przywitanie uczniów, sprawdzenie listy obecności. Przedstawienie tematu i celu lekcji.

2. Uczniowie przypominają poznane już motywy taktyczne.

3. Nauczyciel objaśnia uczniom nowy motyw taktyczny:

- „podwójne uderzenie” (widelki)

Podwójne uderzenie najczęściej zadawane jest jedną bierką, a widelki to podwójne uderzenie zadawane przez tę bierkę symetrycznie. Każde podwójne uderzenie skoczka i

pionka, to widelki. Podwójne uderzenie zadawane przez dwie bierki jest tak, że bierka, która odsłania liniowy atak figury, również zadaje atak.

- szach z odsłony

Szach z odsłony występuje wtedy, kiedy jakaś bierka swoim ruchem odsłania figurę, która atakuje króla przeciwnika.

- podwójny szach,

Podwójny szach występuje, gdy króla atakują jednocześnie dwie bierki. Jest znacznie groźniejszą bronią od szacha z odsłony, ponieważ obie bierki szachujące króla czują się bezkarne, nawet wtedy, gdy znajduje się w sferze działania bierki przeciwnika. Jediną obroną króla jest ucieczka. Chyba, że jest w stanie zbić jedną z bierki.

- „rozeń”,

Rozeń jest to zagranie, które pozwala przebić się przez jedną z bierki przeciwnika, po to aby zbić znajdującą się na tej samej linii lub przekątnej

- związanie,

Związanie bierki w partii szachowej oznacza, że bierką tą nie można wykonać żadnego posunięcia lub można się poruszyć w ograniczonym zakresie, albo wykonanie posunięcia tą bierką doprowadzi do poniesienia znacznych strat materialnych.

Naczytel przedstawia zasady poszczególnych motywów oraz sposoby ich wykorzystania i zalety, które doprowadzają do zwycięstwa.

4. Nauczyciel ustawia na tablicy poszczególne szachowe sytuacje i wspólnie uczniowie szukają właściwych rozwiązań.

5. Uczniowie wykonują ćwiczenia na tablicy interaktywnej z wykorzystaniem programu CHESSMASTER.

6. Podsumowanie zajęć. Utrwalenie poznanego motywu. Pożegnanie z uczniami.

Opracowała: Anna Mrozińska – Pomorska Akademia Szachowa